

A huszadik századi magyar irodalom, elsősorban a magyar líra, s érintőlegesen a próza és a kritika fejlődését mutatják be a hosszabb-rövidebb írói portrék. „Verseskönyvről verseskönyvre” haladva a nagy Nyugat-nemzedék alkotóitól az Újholdasokon át napjaink legjelentősebb költőinek ihletett értelmezését-értékelését adja Babits, Halász Gábor, Szerb Antal esszéírói hagyományát követve a kritikusszerkesztő. A személyes emlékeket idéző alkalmi írásokat *A Márciusi Fronttól az Újholdig* című rádióbeszélgetés szövege zárja.

R. J.

Lipthay András: Életemnek emlékezete.

Sajtó alá rendezte Rédei Éva. A bevezető tanulmányt írta Czigány István és Rédei Éva. Szerkesztette Tarnai Andor. Zrínyi Kiadó, Budapest, 1988. 143 l.

A Kulturális és történelmi emlékeink feltárása, nyilvántartása és kiadása c. kutatási program segítségével az elmúlt években számtalan olyan mű látott napvilágot, amelynek közzétételére évszázadokat kellett várakozni. Az irodalomtörténetileg jelentős szerzők munkái mellett lehetőség nyílt olyan szövegek megismerésére is, amelyek nem elsőrangú tollforgatók munkái, ám művelődéstörténeti jelentőségük nem elhanyagolandó.

Ebből a szempontból érdekes Lipthay András kézírata is, amely az Országos Széchényi Könyvtár Kézirattárában várta a felfedezést. Lipthay András, a főhadnagyi rangból ezredesig emelkedő katonatiszt az 1710-es évek elején írta meg élete emlékezetét. A császári szolgálatban állott huszártiszt részt vett a Habsburg-birodalom szinte minden háborújában, harcolt a török ellen éppúgy, mint Thököly kurucáival szemben, résztvevője volt a spanyol örökösödési háborúnak, fogságba esett francia földön, majd élete végén a Rákóczi-szabadságharc részese volt (természetesen császári oldalon). Irodalmi igény nélkül írt visszaemlékezése a napló és a memoár elemeit egyaránt magán viseli és elsősorban kuriozitása okán érdemelte meg a közzétételt.

A kísérőtanulmány szerzői, Czigány István és Rédei Éva aprólékos kutatások segítségével térképezték fel az eddig csaknem teljesen ismeretlen memoáriró életét. A közreadott szövegben műfajtipológiai megközelítéssel tárták fel a visszaemlékező irodalom egyes rétegeit. A kézirat betűhív közzététele és a jegyzetanyag elkészítése Lipthay kiegyensúlyozatlan, következetességet és szabályokat nem ismerő írásmódja miatt komoly próba elé állította a filológiai pályája kezdetén álló sajtó alá rendezőt, törekvése a felismerhetetlenségig eltorzított személy- és helynevek azonosítására – néhány elkerülhető sajtóhiba ellenére is – dicséretet érdemel.

Németh S. Katalin